

Goois Nestkast Onderzoek

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Jaarverslag 2025

G.N.O

Samenstelling: Coby Jeninga/ Henny Meulepas

Foto voorpagina: Jan van Geld (Grauwe Vliegenvanger)

Foto 2^e pagina: Coby Jeninga (Winterkoning)

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum 2025. Uitgave nr. 341 en
eISSN nummer is 2950-5186

Copyright 2025 Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.
Overname van gegevens is alleen toegestaan met bronvermelding en na schriftelijke toestemming.

Inhoudsopgave

	blz.
Inleiding	4
Overzichtskaart van de gecontroleerde terreinen	7
Gecontroleerde terreinen	8
Broedgegevens per terrein	9
Soortenbespreking	13
1 ^e ei datum en gem. 1 ^e ei datum	18
Grafiek Koolmees, Pimpelmees, Boomklever en B. Vliegenvanger	22
Aantal eieren en jongen	24
Aantallen legsels per soort in het gehele onderzoeksgebied	30
Insecten in nestkasten	31
Zoogdieren in nestkasten en gemengde legsels	32
Bijzonderheden 2024	33
Dankwoord	34

Inleiding

Vorig jaar hadden we nog 30 controlegebieden met 1541 nestkasten in totaal, dit jaar hebben we 25 gebieden gecontroleerd met in totaal 1365 kasten.

Waar zijn de 5 verdwenen gebieden gebleven?

- De nestkasten van het NIOO, die op Boekesteyn en Schaep en Burgh hingen, hebben we in overleg met het NIOO van de boom gehaald (96 kasten).
Natuurmonumenten had een paar jaar geleden onderzoek naar de eikenprocessie rups aangevraagd bij het NIOO. Zij hebben één jaar onderzoek gedaan, maar daarna waren er geen studenten meer om het onderzoek voort te zetten.
- Ook de nestkasten die op het terrein van het Tergooi ziekenhuis hingen (31) zijn verwijderd. Het oude ziekenhuis wordt nu gebruikt voor opvang van statushouders. Hierdoor is er veel drukte, de natuur is een parkachtig gebied geworden; netjes aangeharkt en bladblazers vol in gebruik. Het laatste jaar dat er gecontroleerd is (2024) waren er veel dode jongen in de kast, misschien als gevolg van te weinig insecten?
- De Legakker (24 kasten) is dit jaar niet gecontroleerd.
- Ook Bussums Bloei is dit jaar niet gecontroleerd (33 nestkasten), **Marissa Nijhof** heeft door omstandigheden niet kunnen controleren en besloten de controle over te dragen. Dat is spijtig, maar alle respect... Marissa, hartelijk bedankt voor je inzet!!

Zo zijn er 4 gebieden minder. Bussums Bloei wordt volgend jaar gelukkig wel weer gecontroleerd.

Hans Luchies heeft ook besloten te stoppen. Hij heeft verschillende gebieden gecontroleerd de laatste 6 jaar en met name Parrewijn en de Oude Naarderweg, maar ook Pijnenburg en Tergooi ziekenhuis. Hij heeft zich enthousiast ingezet voor de controles, ook voor de nestkast-bouw en reparatie (samen met Ronald), en heeft in deze jaren voor verschillende mensen de Sovon gegevens ingevoerd. Hans heeft besloten zijn energie en tijd aan andere hobby's te spenderen. Fijn dat hij de controle gebieden Parrewijn en Oude Naarderweg goed zal overdragen.

Hans, hartelijk dank voor je inzet, enthousiasme en bereidheid in te springen waar dat nodig was!

Pieter Jan Hegenbart heeft 10 jaar Sypesteyn gecontroleerd en zich langzaamaan teruggetrokken. Pieter Jan bedankt voor je trouwe inzet. Anneke Stegenga heeft dit gebied nu onder haar hoede.

Gelukkig zijn er elk jaar ook weer nieuwe controleurs die enthousiast aan de slag gaan, we zijn heel blij met hen! Dit jaar zijn dat **Peter Liefbroer, Kiek Veenstra, Stef Kok, Jose Koster en Jeroen Vleggaar**.

Peter heeft dit jaar met Matthijs Bakker Oud Naarden gecontroleerd en blijft dit doen. Daarnaast gaat hij samen met Kiek en Stef Bussums Bloei onder hun hoede nemen. Stef heeft dit seizoen met Paul Keuning meegelopen en veel geleerd.

Jeroen Vleggaar heeft de kneepjes van het controleren bij Henny en Joke op Postiljonheide geleerd. Hij gaat in 2026 Parrewijn controleren, we zoeken nog een maatje voor hem.

Kiek Veenstra zal met vriendin Annemarie van der Voort de Oude Naarderweg controleren. Hans Luchies zal beide controle gebieden goed overdragen.

Jose Koster heeft met Coby op Heidebloem I de controles gedaan, zij blijft ook komend jaar op Heidebloem.

Wat kwamen we tegen in de nestkasten?

Zo nat en koud het vorig jaar was in de lente, zo warm en droog was het dit voorjaar; maart was zacht en droog, april was zonnig en droog, maar de nachten waren fris met temperaturen rond het vriespunt. De regen kwam half april en de maand eindigde weer zonovergoten. Ook mei was warm met een dip halverwege de maand met regen en iets koeler.

Zoals gezegd hebben we dit jaar 1365 nestkasten gecontroleerd, tegen 1541 vorig jaar, 176 nestkasten minder. Daardoor natuurlijk ook minder legsels. Van sommige soorten was het aantal legsels wel heel veel minder, te weten de Boomklever, de Spreeuw, de Roodborst, de Grauwe Vliegenvanger. We kunnen niet zeggen wat hier de reden van kan zijn. Is het een trend? Doorgaan met controles is het enige wat we kunnen doen.

Minder legsels maar het succespercentage van alle legsels was bij elke vogel hoger dan vorig jaar, zowel bij de 1^e als de 2^e legsels, zie de tekst en cijfers bij de verschillende vogels.

Wat ook opvalt is dat de bezetting in 17 van de 25 gecontroleerde gebieden is afgenomen en in sommige gebieden fors, te weten.

	2024	2025
Fort Uijtermeer	56%	38%
Flevarama	56%	38%
Heidebloem II	85%	64%
Hoorneboeg	70%	57%
Lieberg	73%	50%
Sypesteyn	53%	41%

De bezetting in sommige controle gebieden is wat toegenomen, zoals begraafplaats Muiden, Drakenburgh, Fransche Kamp, Crailo, Bikbergen I.

Die leegstand lijkt gestaag toe te nemen als we de laatste 5 jaar bekijken. Dat is te zien bij Bikbergen II, Fort Uijtermeer, Flevarama, Nieuwenoord, de Snip (laatste 2 jaar, sinds de kasten laag hangen), Sypesteyn, Oude Naarderweg.

Het Smithuyserbos schommelt de laatste 5 jaar rond de 55%.

Minder legsels maar het succespercentage van alle legsels was bij elke vogel hoger dan vorig jaar, zowel bij de 1^e als de 2^e legsels, zie de tekst en cijfers bij de verschillende vogels. Dat kan betekenen dat de leegstand om voedselaanbod zou kunnen gaan; minder/te weinig insecten.

In totaal hadden we in 2024 --- **2574** uitgevlogen Koolmees jongen en **2704** Pimpelmees jongen.

In 2025 waren dat er **2343** Koolmees jongen (231 minder) en **2564** Pimpelmees jongen (140 minder).

Antwoorden hebben we niet, wel interessant en zeker iets om in de gaten houden en naar antwoorden zoeken, al is het wetenschap van de koude grond. Misschien vindt iemand van jullie het leuk om e.e.a. eens in grafiekjes te zetten, zodat we een overzicht hebben?

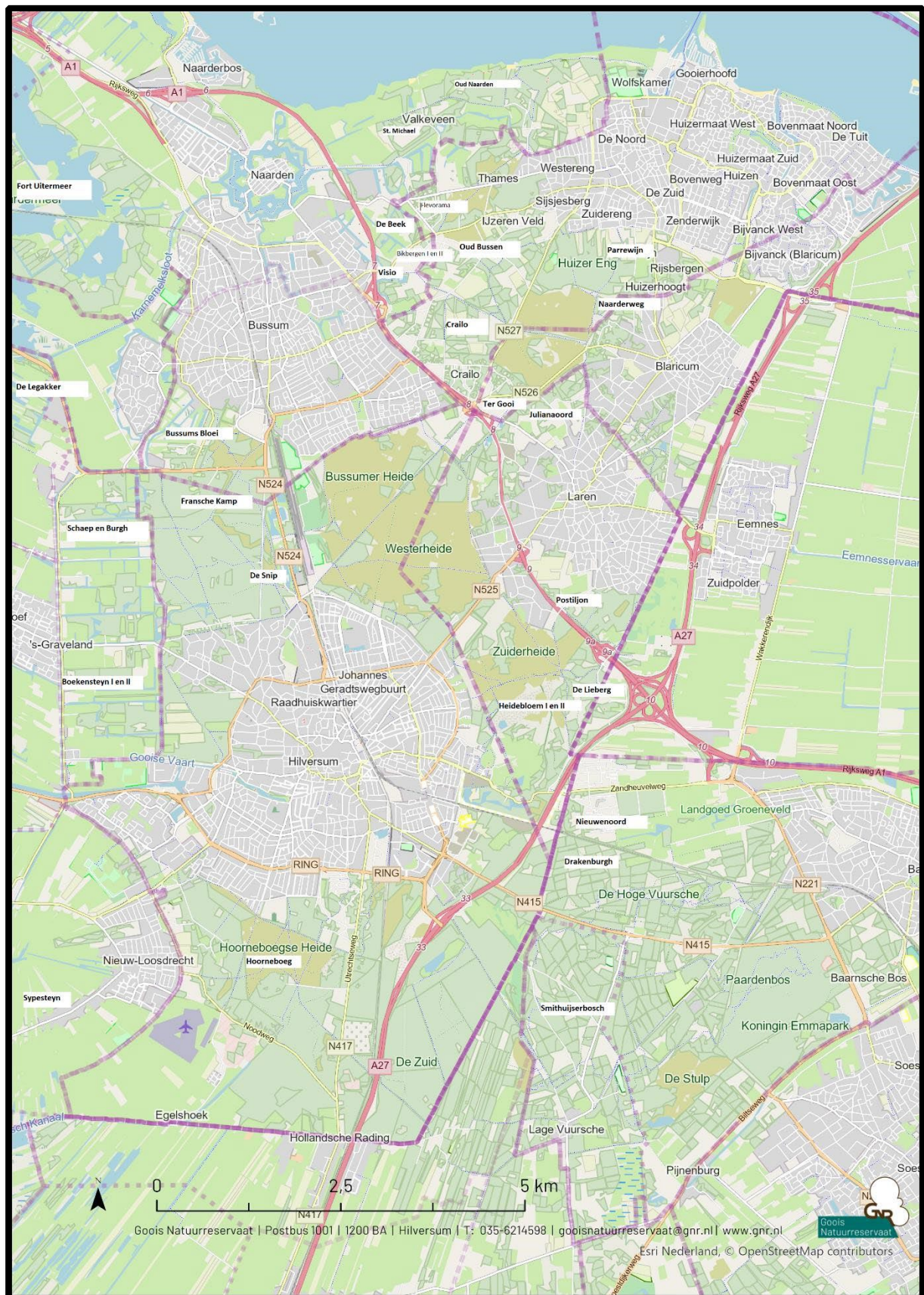
Een interessant stukje uit het Sovon rapport van mei 2022 over de Bonte vliegenvanger, een soort die we graag zien in onze nestkasten.

Sovon mei 2022; de Bonte Vliegenvanger vestigde zich rond 1903 in ons land en begon vanuit Twente en de Achterhoek aan een opmars. Het aanbieden van nestkasten heeft een belangrijke rol gespeeld bij de vestiging en de sterke uitbreiding vanaf de jaren vijftig, en doet dat waarschijnlijk nog steeds. Op dit moment broedt naar schatting de helft van de populatie in nestkasten. De andere helft nestelt in natuurlijke boomholten, waarvan het aanbod door de toename in oppervlakte en leeftijd van het bos eveneens veel groter is geworden in de afgelopen decennia.

De Nederlandse broedpopulatie is sinds 1990 ongeveer verdubbeld. Door de inspanningen van vele lokale nestkast-groepen, verenigd in de Werkgroep NESTKAST, is er veel bekend over de broedbiologie van de Bonte Vliegenvangers (in nestkasten). Op basis van enkele honderden ingestuurde nestkaarten per jaar weten we dat ze, net als veel andere zangvogels, steeds vroeger met de eileg starten. De eerste eilegdatum vervroegde sterk in de jaren negentig, stabiliseerde vervolgens tussen 2000 en 2016, en zet de laatste jaren weer door. Was dat begin jaren tachtig gemiddeld rond 12 mei, in recente jaren is dat al begin mei. In 2020 startte de vroegste Bonte Vliegenvanger al op 13 april met de eileg en viel het gemiddelde zelfs al op 30 april, een primeur. Zij leggen een sterk aanpassingsmechanisme aan de dag door de sterke vervroeging van de aankomst uit de wintergebieden, en gaan steeds sneller over tot broeden, waardoor daarna meer tijd beschikbaar is voor de ontwikkeling en het opvetten van de jongen. Risico's van die aanpassingen zijn er ook: na warme winters zou de aankomst van Bonte Vliegenvangers wel eens steeds vaker samen kunnen gaan vallen met de eileg-piek van Koolmezen, een geduchte nestconcurrent. De sterfte van Vliegenvangers door aanvallen van Koolmezen kan in dergelijke jaren oplopen tot 9%. Effecten hiervan op de populatie-omvang zijn echter nog niet vastgesteld, omdat de Mezen vooral laat-arriverende niet-broedende mannetjes te grazen nemen, en de toenemende Vliegenvanger populatie daarmee over een buffertje beschikt.

Wat zouden de gevolgen zijn mocht het aanbod aan nestgelegenheid, waaronder nestkasten, in de toekomst beperkend worden?

Overzichtskaart van de gecontroleerde terreinen

Gecontroleerde terreinen

0 N O	Gebied 2025	Aantal nestkasten	Controleurs	Oppervlakte (ha.)	Dichtheid	Aantal controles
1	De Beek	50	Eric Schüssler en Bart Schaap	15,5	3,2	8
2	Bikbergen I	35	Monique Mul en Anke Fisher	15	2,3	14
3	Bikbergen II	79	Han Dijkers en Wiechert Maier	37	2,1	6
4	Boekesteyn	46	Arda van der Lee	60	0,8	9
5	Crailo	52	Vanessa de Roos en Marcel Huijbens	26	2,0	11
6	Drakenburgh	50	Harry de Rooij	12	4,2	10
7	Fort Uitermeer	82	Marlies van der Weijden en team	4	20,5	17
8	Flevorama	48	Sicko Pijpker en Annet Olyhoek	10	4,8	10
9	Fransche Kamp	68	Jan Vroonhof en Michael Grundemann	45	1,5	15
10	Heidebloem I	65	Coby Jeninga en José Koster	20	3,3	13
11	Heidebloem II	47	Eric van Heck	5	9,4	13
12	Hoorneboeg	28	Gerard Mijnhout	13	2,2	8
13	Julianaoord	24	Erik Slabbekoorn	5	4,8	11
14	De Lieberg	30	Han Westendorp	7	4,3	12
15	St.Michael	70	Piet Steenbakkers en Ton Frakking	13,5	5,2	14
16	Nieuwenoord	124	Ilco van Woersem en Monique Langezaal	36	3,4	14
17	Begraafplaats Muiden	24	Gerard Overmars	0,4	60,0	12
18	Oud Bussem	63	Frits Wolfswinkel	9	7,0	10
19	Oud Naarden	40	Mathijs Bakker en Peter Liefbroer	15	2,7	5
20	Oude Naarderweg	59	Hans Luchies	12	4,9	12
21	Parrewijn	44	Hans Luchies	13,5	3,3	12
22	Postiljonheide	59	Joke Verrij, Jeroen Vleggaar en Henny Meulepas	37	1,6	11
23	De Snip	59	Sjaak Ketelaar en Jents Visser	14	4,2	15
24	Sypesteyn	49	Anneke Stegenga	6	8,2	18
25	Smithuyserbos	70	Paul Keuning en Stef Bos	40,5	1,7	11
TOTAAL		1365				

Dichtheid = aantal nestkasten per hectare

Tabel 1

Broedgegevens per terrein

G N O	BROEDJAAR 2025	De Beek			Bikbergen I			Bikbergen II			Boekesteyn			Crailo		
		1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.
	BROEDVOGEL															
km	Koolmees	15	1	16	16		16	20		20	23	1	24	15	2	17
pm	Pinpelmees	14	1	15	9	3	12	23	3	26	10		10	23	1	24
zm	Zwarte Mees															
glk	Glanskop															
bkl	Boomklever	1		1	1		1				2		2			
bkr	Boomkruiper															
gvl	Gr. Vliegenvanger															
bvl	Bo. Vliegenvanger										2		2	2		2
rb	Roodborst							1		1						
wk	Winterkoning															
bo	Bosuil															
gkr	Gekr. Roodstaart															
gbs	Grote Bonte Specht															
spr	Spreeuw															
rm	Ringmus															
hm	Huismus															
hd	Holenduif															
wki	Witte Kwikstaart															
Aantal broedsels		30	2	32	26	3	29	44	3	47	37	1	38	40	3	43
Aantal kasten			50			34			79			46			52	
Aantal bezette kasten			32			29			46			24			42	
Aantal bezette kasten uitgedrukt in %			64%			85%			58%			52%			81%	
Aantal soorten			3			3			3			4			3	

Tabel 3

Broedgegevens per terrein

G N O	BROEDJAAR 2025	Drakenburgh			Fort Uitermeer			Flevorama			Fransche Kamp			Heidebloem I			Heidebloem II			Hoorneboeg		
		1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.
km	Koolmees	8		8	14		14	6		6	25	5	30	13	2	15	7		7	8	1	9
pm	Pimpelmees	13	1	14	4	1	5	12		12	20	2	22	23		23	12		12	4		4
zm	Zwarte Mees																					
glk	Glanskop	1		1																		
bkl	Boomklever	4		4							4		4	5		5				1		1
bkr	Boomkruiper																					
gvl	Gr. Vliegenvanger				6		6													1		1
bvl	Bo. Vliegenvanger	11		11							13	2	15	10	1	11	10	1	11	1		1
rb	Roodborst																			1		1
wk	Winterkoning				1	1	2								1	1						
bo	Bosuil																					
gkr	Gekr. Roodstaart																					
gbs	Grote Bonte Specht																					
spr	Spreeuw				7		7															
rm	Ringmus																					
hm	Huismus																					
hd	Holenduif																					
wki	Witte Kwikstraat																					
me	Mereel				1		1															
Aantal broedsels		37	1	38	33	2	35	18	0	18	62	9	71	51	4	55	29	1	30	16	1	17
Aantal kasten		50			82			48			68			65			47			28		
Aantal bezette kasten		41			35			18			65			55			30			16		
Aantal bezette kasten uitgedrukt in %		82%			43%			38%			96%			85%			64%			57%		
Aantal soorten		5			6			2			4			5			3			6		

Tabel 4

Broedgegevens per terrein

G	N	O	BROEDJAAR 2025			Julianaoord			De Lieberg			St. Michael			Begraafplaats Muiden			Nieuwenoord			Oud-Bussem			Oud Naarden		
			1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.
			BROEDVOGEL																							
km			10	1	11	8		8	23	1	24	5		5			5	45	4	49	19	1	20	20	1	21
pm			5		5	5		5	20	3	23	1		1			1	10		10	21	1	22	12	1	13
zm																										
gk																										
bkl			2		2				4		4							2		2						
bkr																										
evl																										
bvl						2		2										1		1						
rb									3		3							1		1						
wk										1	1															
bo																										
gkr																										
gbs																										
spr																		2		2						
rm																										
hm																										
hd																		2	3	5						
wki																										
wki																										
Aantal broedsels			17	1	18	15	0	15	50	5	55	6	0	6				63	7	70	40	2	42	32	2	34
Aantal kasten			24			30			70			24			124			63			40					
Aantal bezette kasten			17			15			53			6			69			42			33					
Aantal bezette kasten uitgedrukt in %			71%			50%			76%			25%			56%			67%			83%					
Aantal soorten			3			3			5			2			7			2			2					

Tabel 5

Broedgegevens per terrein

G N O	BROEDJAAR 2025																						
	BROEDVOGEL																						
	Oude Naarderweg			Parrewijn			Postiljonheide				Smithuyserbos			De Snip			Sypesteyn			Totaal			
	1 ^e	2 ^e	TOT	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.	1 ^e	2 ^e	TOT.		
km	6	2	8	9	9	9	25	2	27	14	14	14	17	7	2	9	378	26	404				
pm	17		17	23		23	16		16	10	1	11	12	1	13	9	328	19	347				
zm																							
glk													1		1		2		2				
kl	1		1	3		3							1		1		31		31				
kr																			0				
gvl																	7		7				
wvl	13		13				2		2	4		4	12		12		83	4	87				
rb																	6		6				
wk				1		1											2	3	5				
bo																							
gkr													2	1	3		2	1	3				
gbs																							
spr																2	11		11				
rm																							
hm																							
hd																	2	3	5				
wki																	0		0				
me																	1		1				
Aantal broedsels			37	2	39	36	0	36	43	2	45	28	1	29	45	2	47	18	2	20	853	56	909
Aantal kasten			59					44					59					49					
Aantal bezette kasten			38					36					28					20					
Aantal bezette kasten uitgedrukt in %			64%					82%					40%					41%					
Aantal Soorten			4					4					3					3					

tabel 6

Soortenbespreking

Koolmees Parus major 	De meeste nestkasten in ons gebied, ook landelijk, worden door de Koolmees gebruikt. Dit is het 3^e jaar op rij dat het 1e Koolmees ei, op 26 maart, op St Michael wordt gelegd. Het werd een legsel van 10 eieren waaruit 10 jongen werden geboren, die helaas dood zijn gegaan (ouders gepredeerd?). In 2 andere gebieden werd ook al in maart gelegd (Fransche Kamp en Hoorneboeg). Het laatste 1^e ei werd op begraafplaats Muiden gelegd op 13 april. Ook het gemiddelde 1e ei werd in t Gooi op 13 april gelegd, vorig was dat dat 12 april. Vorig jaar hadden we grote legsels, en ging de gemiddelde legselgrootte van 7,2 in 2023 naar 8,2 in 2024. Dit jaar is de gemiddelde legselgrootte van de Koolmees 8 eieren. Sovon heeft een landelijk gemiddelde over de laatste 20 jaar van 8,4 ei. Het succespercentage van de 1^e legsels was 75%, vorig jaar was dat 71%. De gemiddelde legselgrootte voor het vervolglegsel was 6 ei, net als vorig jaar. Dit jaar wel succesvoller, nl 53%, vorig jaar was dat 43%. Sovon en NIOO geven aan dat de Koolmeespopulatie sinds 2000 stabiel blijft.
Pimpelmees Cyanistes caeruleus 	In het Gooi hebben wij heel veel pimpelmezen in onze nestkasten (328 legsels), die volgen de Koolmees (378 legsels) op de voet. Landelijk is het verschil tussen Koolmees- en Pimpelmees legsels veel groter. Volgens Ronald Beskers kan de typische Pimpelmees kast met het kleine vlieggat die wij gebruiken een van de redenen zijn. Dat gaan we nog eens uitzoeken. De Pimpelmees heeft grote legsels; de gemiddelde legsel grootte in 2023 was dat 9,0 ei, in 2024 was 9.1 ei, en in 2025 zelfs 10! Zo komt het dat het aantal pimpelmezen wat jaarlijks uit de kast vliegt (2726) hoger is dan het aantal koolmezen (2261) Dit is het 3^e jaar op rij dat het 1e Pimpelmees ei op Parrewijn werd gelegd, dit jaar op 26 maart, met 12 eieren die allemaal uitkwamen en allemaal zijn uitvlogen. De Pimpelmees was in 11 gebieden al in maart aan het leggen! Het laatste 1^e ei werd op 9 april in het Smithuyserbos gelegd. Het gemiddelde 1e Pimpelmees ei werd in t Gooi op 7 april gelegd. Het succespercentage van de 1^e legsels was 77%, vorig jaar was dat 72% (in 2023 was het 67%). De gemiddelde 2^e legsel grootte was dit jaar 4,7 ei met een goed succes van 60%. Vorig jaar was dat 45%.
Zwarte mees Parus ater 	Dit jaar geen enkel legsel van de Zwarte mees. In 2018 waren er nog 13 legsels in 7 verschillende controle gebieden, met 102 eieren, waarvan er toen 83 zijn uitgevlogen. Sindsdien werd het elk jaar minder, en nu dus geen enkel legsel meer. Landelijk is dezelfde trend zichtbaar, lezen we bij Sovon. De afname wordt geweten aan de afname van bos met naalddhout en dan voornamelijk de fijnspar. Daar verblijven de Zwarte mezen graag. De zwarte mees heeft geprofiteerd van de grootschalige aanplant van de fijnspar in de 20^e eeuw. Helaas is deze boomsoort erg gevoelig voor verdroging en heeft last van de "letterzetter", een houtvretende kever, hierdoor wordt het leefgebied van de zwarte mees ernstig bedreigd. Leuk weetje: in Duitsland is de soort stabiel over de laatste 25 jaar, er is zelfs een toename in stedelijk gebied aldaar.

Glanskop Parus palustris 	In 't Gooi waren er dit jaar 2 legfels; één op Drakenburgh met 7 eieren waarvan er 6 zijn uitgevlogen, en één op de Snip met 7 eieren die allemaal zijn uitgevlogen. Het succespercentage is hoog bij de Glanskop (93%). Vorig jaar hadden we 4 legfels met 31 eieren, waarvan er 28 zijn uitgevlogen. Volgens de cijfers van Sovon is er sinds 1990 een significante toename geweest, maar vanaf 2012 blijven de aantallen stabiel. Het zijn echte standvogels die behoorlijk trouw blijven aan het gebied waar ze uit het ei kruipen. Van alle inheemse mezen is de Glanskop het meest aan ouder loofbos gebonden. Glanskop-aantallen worden mogelijk beïnvloed door nestplaats-concurrentie met Kool- en Pimpelmezen. Glanskoppen delven gewoonlijk het onderspit als ze bij een mooie holte of nestkast die soorten op hun pad vinden.
Boomklever Sitta europea 	In 2015 hadden we nog 107 legfels, dat was toen wel een record, en ook veel nestkasten, 1783 in 35 gebieden. In 2020 waren het 59 legfels in 1720 nestkasten en dit jaar 31 legfels in 1365 nestkasten. Sinds 2018 neemt het aantal Boomklevers in onze nestkasten gestaag af. Wat zou de reden kunnen zijn? Dit jaar dus 31 legfels met het 1^e ei op Drakenburgh op 25 maart. In 4 andere gebieden werd er ook al in maart gelegd. Gemiddelde eilegdatum is 4 april (vorig jaar 10 april). Er werden 222 eieren gelegd, waarvan er 188 uitvlogen, een succes van 85% (vorig jaar 78,5%). De gemiddelde legfel grootte is wel hoger dan voorgaande jaren, namelijk 7,2 eieren, vorig jaar was dat 6,7 ei, in 2023 was dat 6,4 ei per Boomklever. Sovon cijfers indiceren dat het broedsucces in Nederland sinds 1987 niet wezenlijk veranderd is. Gegevens uit het Meetnet Nestkaarten wijzen wel op een vervroeging van de eerste eilegdatum, een aanpassing aan veranderende klimaatomstandigheden die de soort ook letterlijk geen windeieren zal leggen. Drie factoren spelen een belangrijke rol bij de aantalsontwikkeling van de Boomklever: de aanwezigheid van oud loof- en gemengd bos, de beuken- en eikenmast en de strengheid van de winter.
Spreeuw Sturnus vulgaris 	In 2015 hadden we 15 legfels vd Spreeuw, in 2020 waren dat er 9, daarna elk jaar een toename tot zelfs 25 legfels vorig jaar. Dit jaar helaas een forse afname, 11 legfels in 3 gebieden; Fort Uijtermeer, Nieuwenoord en Sypensteyn. Het 1^e ei zowel op Sypesteijn als op Nieuwenoord op 11 april. Er zijn in totaal 54 eieren gelegd (vorig jaar 114), waarvan er 48 zijn uitgevlogen (vorig jaar 96). De gemiddelde legfel grootte was dit jaar 4,9, wat heel gangbaar is. Sovon mei 2022: In Nederland (net als in Duitsland en Engeland) lijkt de afname na 2010 gestopt te zijn: een ruime halvering van de stand tussen 1984 en 2010, gevolgd door een stabilisatie op dat veel lagere peil. Het gros van onze broedvogels overwintert in eigen land of hooguit enkele honderden kilometers ten zuidwesten ervan. Er zijn aanwijzingen dat Nederlandse Spreeuwen tegenwoordig minder ver wegtrekken dan enkele decennia terug (vogeltrekatlas.nl) Het broedsucces en de winteroverleving zijn voldoende om de soort in stand te houden, maar de overleving van de jongen na het uitvliegen is te laag (Altenburg 2018, Kwak et al. 2018). Deze is tussen 1960 en 2012 gedaald van 33% naar 12% (van Turnhout et al. 2016, Altenburg 2018). Na de broedtijd foerageren Spreeuwen vooral op grasland. Hier heeft de soort te maken met afgenomen areaal én afgenomen voedselbeschikbaarheid. Voedseltekort kan leiden tot concurrentie binnen de soort (Altenburg 2018), hierbij zijn de ervaren volwassen vogels waarschijnlijk in het voordeel boven de onervaren eerstejaars.

Bonte Vliegenvanger Ficedula hypoleuca 	Er waren minder legsels dit jaar, namelijk 83 eerste legsels met 539 eieren waarvan er 407 jongen zijn uitgevlogen, succes percentage van 75,5% (in 2024; 96 legsels met 613 eieren, waarvan er 449 jongen uitgevlogen zijn, succes percentage van 73,2%). Gemiddelde legsel grootte was 6,5 ei. Er waren 4 tweede legsels met 22 eieren waarvan er 21 uitvlogen. Op 19 april werd het 1^e ei gelegd in 3 controle gebieden (Boekesteyn, Fransche Kamp en Heidebloen I), gemiddelde 1^e legdatum is 29 april (vorig jaar 30 april en in 2023 was dat 3 mei). Zie in de inleiding van dit verslag een tekst van Sovon uit 2022, daarin wordt o.a. gesproken dat Bonte Vliegenvangers door Koolmezen worden aangevallen en gedood. Dit fenomeen is ook door verschillende controleurs gemeld.
Boomkruiper Certhia brachydactyla 	Dit jaar geen Boomkruiper legsels in onze nestkasten. Dat is niet gek, de laatste jaren was het steeds heel bijzonder als we een boomkruiper legsel hadden. Vorig jaar waren er 3 legsels (op Fort Uijtermeer en Oude Naarderweg) met 16 eieren die allemaal zijn uitgevlogen. Misschien vinden we ze volgend jaar weer in onze speciale Boomkruiper kasten met de ingang aan de achterkant, het zijn heel schuwe vogeltjes. Sovon rapport 2023; Boomkruipers hebben forse bomen nodig met een ruwe stam, maar het hoeven er niet veel te zijn. De landelijke aantallen nemen al zeker vanaf 1975 gestaag toe. De toenemend ouderdom van het Nederlandse bos is gunstig voor deze soort. Deze is heel standvast, de jongen vliegen wel wat verder uit, maar een afstand van enkele tientallen kilometers van de geboorteplaats is uitzonderlijk. Opmerkelijk is dat de gegevens geen dip na een strenge winter laten zien, iets dat bij een echte insecteneter verwacht zou kunnen worden. Mogelijk speelt de gewoonte van de soort om 's winters gezamenlijke slaappleatsen er op na te houden een rol bij de winteroverleving (bij koude nachten kruipen boomkruipers bij elkaar; uit een bal van veren kunnen dan soms tien of meer staartjes steken).
Gekraagde Roodstaart Phoenicurus phoenicurus 	In 't Gooi dit jaar 2 eerste legsels en 1 tweede legsel, allen op de Snip met 18 eieren waarvan 11 jongen zijn uitgevlogen. Op 21 april was er het 1^e ei, en 2 juni begon het 2^e legsel. Sovon 2022; bij ons verschijnen de eerste Gekraagde Roodstaarten (ze overwinteren in de Sahel) in de laatste dagen van maart, vaker echter pas vanaf half april. Het is een vrij talrijke broedvogel in grote bosgebieden met een hoog aandeel oude dennen. De soort is veel schaarser in de meeste loofbossen. De landelijke trend is sinds ongeveer 2010 toenemend. Uitschieters naar boven of beneden vallen samen met uitzonderlijk natte respectievelijk droge winters in de Sahel. Vroeger was de Gekraagde Roodstaart een zeer algemene nestkastbroeder, tegenwoordig wordt de soort daarin veel minder aangetroffen. De concurrentie is groot en de 'roodstaarten' zijn er pas laat bij. De eileg lijkt wel steeds vroeger te beginnen, van rond 17 mei in de jaren tachtig naar gemiddeld 8 mei sinds 2010. Omdat deze soort laat broedt, loont het om nestkast controles tot laat in juni en zelfs juli te continueren. Voor het zoekbeeld: ze geven de voorkeur aan kasten met grotere invlieggaten en met scheuren, zodat er meer licht in de nestkast binnen dringt.

Roodborst Erithacus rubecula 	Dit jaar hadden wij 6 legfels in 4 controle gebieden met op 5 april het 1^e ei op de Hoorneboeg. Er werden 29 eieren gelegd, waarvan er 26 uit gevlogen zijn, succes van 90%! Dat is heel hoog als je naar de lage successen kijkt van de laatste jaren (2024: 71%, 2023: 32%, 2022: 44%, 2021: 46%). Vorig jaar waren er 12 legfels met 66 eieren, waarvan er 47 jongen zijn uitgevlogen. Sovon 2024; “Onze” broedvogels zijn vooral standvogels. Zij zingen bijna jaarrond; in de winter verdedigen ze hun voedselterritorium en in het voorjaar het broedterritorium. Als we naar de broedprestaties kijken dan is het legbegin vanaf 2012 vervroegd van begin mei naar eind april en waarschijnlijk ook vervroegd ten opzichte van de periode daarvoor. Als ze zijn uitgevlogen, worden ze nog 2-3 weken door de ouders verzorgd. Leuk weetje uit België: enkel het vrouwtje staat in voor het broeden. Na twee weken komen de eieren uit. Opmerkelijk: dit gebeurt bijna altijd ’s nachts of in de vroege ochtend. Zowel het mannetje als het vrouwtje staan in voor de broedzorg. De Roodborst heeft twee legfels per jaar. Wanneer het vrouwtje aan het tweede legfel begint, staat het mannetje alleen in voor de jongen van het eerste legfel.
Winterkoning Troglodytes troglodytes 	Dit jaar waren er 5 legfels met 27 eieren, waarvan er 25 jongen zijn uitgevlogen! Op Parrewijn werd het 1 ei gelegd op 5 april. Alle legfels zijn succesvol uitgevlogen, alleen van één 2e legfel met 4 eieren zijn er 2 uitgevlogen. Bijzonder goed resultaat! De winterkoning legde zijn eieren dit jaar op Parrewijn, Fort Uijtermeer, St. Michael en Heidebloem I. Sovon 2023: De Winterkoning toont in alle provincies een toename of een stabiele trend, zowel op korte als lange termijn. Winterkoningen profiteren van verruiging en van ‘verbraming’ van bossen. Als struikgewas verdwijnt (zoals in veel steden), verdwijnt ook de Winterkoning.
Holenduif Columba oenas 	Als we het kaartje van de broedvogel dichtheid van Sovon zien dan zit de Holenduif schaars bij ons en zo zien we dat ook in onze nestkasten terug; dit jaar 5 legfels, 2 eerste legfels met 4 eieren waarvan er 3 zijn uitgevlogen, en 3 tweede legfels met 6 eieren waarvan er 4 zijn uitgevlogen. De eieren zijn allemaal op Nieuwenoord gelegd. Op Heidebloem (daar hangen 2 Holenduiven kasten) geen enkel legfel dit jaar. Sovon 2024: van de drie algemene duivensoorten is de Holenduif het minst voorkomend. De Holenduif heeft zich bovendien opmerkelijk goed aangepast aan het intensieve agrarische landschap van tegenwoordig. De hoogste aantallen worden gevonden in het oosten van Noord-Brabant en het aangrenzende deel van Limburg, de Gelderse Vallei, delen van de Achterhoek en Twente: allen gebieden met intensieve veehouderij. Door de positieve aantalsontwikkeling in agrarisch en urbaan gebied is zowel op lange als korte termijn landelijk een matige toename te zien. In bos, hei en moeras is de trend stabiel of licht afnemend zoals op de Hoge Zandgronden-noord. Het broedseizoen is lang en loopt van eind februari tot eind oktober en daarnaast is er ook broedoverlap mogelijk waarbij er nog jongen in het nest aanwezig zijn terwijl eileg en broeden van volgend legfel al is begonnen. Kortom, de Holenduif is niet voor één gat te vangen en speelt in op nieuwe ontwikkelingen waardoor het de soort landelijk voor de wind gaat.

Grauwe vliegenvanger

Muscicapa striata

Dit jaar 7 legfels in 't Gooi; te weten 6 met 20 eieren op Fort Uijtermeer en 1 met 5 eieren op de Hoorneboeg, dit was een succesvol legfel; allen uitgevlogen. Van de 20 eieren op Fort Uijtermeer zijn er 10 uitgekomen en 5 uitgevlogen, helaas matig resultaat.

Het eerste ei lag 9 mei op Hoorneboeg in de nestkast en 11 mei op Fort Uijtermeer, behoorlijk vroeg als we de tekst van Sovon lezen.

Sovon 2023: de eerste Grauwe Vliegenvangers verschijnen in de laatste dagen van april, de meerderheid volgt echter in mei. Nederlandse nestkaartgegevens wijzen op een vervroeging van de eerste eilegdatum: van 28 mei begin jaren zeventig naar 23 mei rond 2020. De wegtrek begint eind juli en na begin september zijn veel broedplaatsen verlaten.

Hoewel wijd verbreid, is de Grauwe Vliegenvanger nergens bijzonder talrijk. De hoogste dichtheden vinden we in oud loofbos en kleinschalig boerenland met uitgegroeide houtwallen en erven, naast dorpen met oude tuinen en parken. Dichtbevolkte regio's zijn onder andere de Achterhoek, Twente, zandgronden in Oost-Friesland en de Veluwe. De landelijke verspreiding bleef na 1975 min of meer ongewijzigd. De aantallen namen echter bijna continu af, net als elders in grote delen van West-Europa. Een duidelijk verband met bijv. neerslag in de West-Afrikaanse overwinteringsgebieden ontbreekt. Dit suggereert dat de afname vooral te wijten is aan verslechterende milieuomstandigheden in de broedgebieden waardoor minder voedsel beschikbaar is. Grauwe Vliegenvangers zijn gespecialiseerd in het bemachtigen van vliegende insecten. De afname van insectenpopulaties kan een probleem zijn voor de soort.

Merel

Turdus merula

De Merel broedt sinds 2022 op Fort Uitermeer in de halfopen Grauwe Vliegenvanger kast, dat is bijzonder want de merel is geen hollenbroeder. In 2022 was er 1 legfel met 3 eieren, waarvan er 2 zijn uitgekomen en de jongen uitgevlogen. In 2023 waren er zelfs 4 legfels met 14 eieren waarvan 10 jongen zijn uitgevlogen. In 2024 waren er 2 legfels; een legfel met 4 eieren welke helaas allemaal verdwenen zijn, en een volgend legfel met 5 eieren waarvan er 4 jongen zijn uitgevlogen.

Dit jaar was er één legfel op Fort Uitermeer met op 6 april het eerste ei, het werd een legfel met 3 eieren, waarvan er helaas geen is uitgekomen.

1e ei datum en gem. 1e ei datum

Gebied 2025		Koolmees (1 ^e broedsel)			Pimpelmees (1 ^e broedsel)	
		1 ^e ei datum	gem. 1 ^e ei datum		1 ^e ei datum	gem. 1 ^e ei datum
1	De Beek	4/4	11/4		30/3	7/4
2	Bikbergen I	5/4	11/4		31/3	4/4
3	Bikbergen II	8/4	19/4		5/4	11/4
4	Boekesteyn	6/4	13/4		5/4	8/4
5	Crailo	4/4	11/4		31/3	4/4
6	Drakenburgh	3/4	10/4		30/3	8/4
7	Fort Uitermeer	4/4	15/4		28/3	3/4
8	Flevorama	2/4	13/4		3/4	10/4
9	Fransche Kamp	30/3	11/4		30/3	4/4
10	Heidebloem I	6/4	14/4		30/3	6/4
11	Heidebloem II	7/4	12/4		6/4	9/4
12	Hoorneboeg	31/3	9/4		4/4	5/4
13	Julianaord	2/4	10/4		5/4	9/4
14	De Lieberg	9/4	19/4		1/4	13/4
15	St.Michael	26/3	8/4		29/3	4/4
16	Begraafplaats Muiden	13/4	21/4		3/4	3/4
17	Nieuwenoord	3/4	12/4		4/4	12/4
18	Oud Bussem	6/4	14/4		2/4	7/4
19	Oud Naarden	6/4	23/4		5/4	23/4
20	Oude Naarderweg	3/4	9/4		3/4	8/4
21	Parrewijn	4/4	9/4		26/3	3/4
22	Postiljonheide	4/4	11/4		29/3	4/4
23	de Snip	4/4	13/4		28/3	2/4
24	Sypesteyn	9/4	16/4		4/4	8/4
25	Smithuysersbos	10/4	16/4		9/4	13/4
	Gemiddelde eerste eidatum alle gebieden		13/4			7/4

Tabel 8

Gebied 2025		Boomklever	
		(1 ^e broedsel)	
		1 ^e ei datum	gem. 1 ^e ei datum
1	De Beek	7/4	7/4
2	Bikbergen I	12/4	12/4
3	Boekesteyn	9/4	9/4
4	Drakenburgh	25/3	1/4
5	Fransche Kamp	30/3	31/3
6	Heidebloem I	31/3	5/4
7	Hoorneboeg	31/3	31/3
8	Julianaoord	3/4	5/4
9	St.Michael	1/4	7/4
10	Nieuwenoord	29/3	4/4
11	Oude Naarderweg	4/4	4/4
12	Parrewijn	31/3	1/4
13	De Snip	2/4	2/4
	Gemiddelde eerste ei datum alle gebieden		4/4

Tabel 9

Gebied 2025		Boomkruiper			Merel	
		1 ^e ei datum	gem. 1 ^e ei datum		1 ^e ei datum	gem. 1 ^e ei datum
1	Fort Uitermeer				6/4	6/4
2	Oude Naarderweg					

Tabel 10

Gebied 2025		Bonte Vliegenvanger (1 ^e broedsel)			Zwarte Mees (1 ^e +2 ^e broedsel)	
		1 ^e ei datum	gem. 1 ^e ei datum		1 ^e ei datum 1 ^e br.	gem. 1 ^e ei datum
1	Boekesteyn	19/4	24/4			
2	de Lieberg	24/4	27/4			
3	Crailo	6/5	13/5			
4	Drakenburgh	22/4	29/4			
5	Fransche Kamp	19/4	26/4			
6	Heidebloem I	19/4	27/4			
7	Heidebloem II	22/4	26/4			
8	Hoorneboeg	29/4	29/4			
9	Nieuwenoord	24/4	24/4			
10	Oude Naarderweg	21/4	27/4			
11	Postiljonheide	23/4	25/4			
12	Smithuyserbos	11/5	15/5			
13	de Snip	21/4	27/4			
Gemiddelde eerste ei datum alle gebieden			29/4			

Tabel 11

Gebied 2025		Glanskop (1 ^e +2 ^e broedsel)			Holenduif (1 ^e + 2 ^e + 3 ^e + 4 ^e broedsel)			
		1 ^e ei datum 1 ^e br.	gem. 1 ^e ei datum		1 ^e ei datum 1 ^e br.	1 ^e ei 2 ^e br.	1 ^e ei Datum 3 ^e br.	1 ^e ei Datum 4 ^e br.
1	Drakenburg	4/4	4/4					
2	Heidebloem I							
3	Parrewijn							
4	Nieuwenoord				21/3	5/5		
5	De Snip	14/4	14/4					

Tabel 12

Gebied 2025		Winterkoning (1 ^e broedsel)			Spreeuw (1 ^e broedsel)	
		1 ^e ei datum 1 ^e br.	1 ^e ei datum 2 ^e br.		1e ei datum 1e br.	gem. 1 ^e ei datum
1	Heidebloem I		16/5			
2	Nieuwenoord				11/4	11/4
3	Fort Uitermeer	1/5	14/6		17/4	18/4
4	St.Michael		25/5			
5	Sypenstein				11/4	12/4
6	Parrewijn	5/4				

Tabel 13

Gebied 2025		Roodborst			Grote Bonte Specht	
		1 ^e ei datum 1 ^e br.	gem. 1e ei datum		1 ^e ei datum 1 ^e br.	gem. 1e ei datum
1	Bikbergen II	20/4	20/4			
2	Hoorneboeg	5/4	5/4			
3	Nieuwenoord	2/5	2/5			
4	St.Michael	14/4	17/4			

Tabel 14

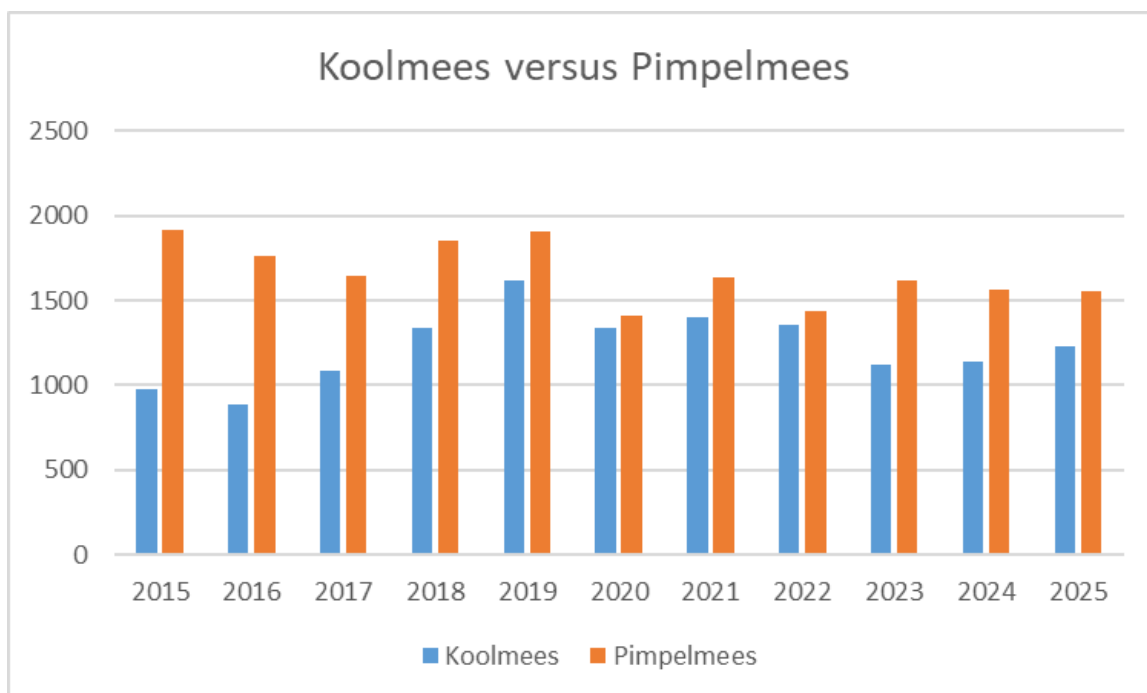
Gebied 2025		Grauwe Vliegenvanger (1 ^e en 2 ^e broedsel)			Gekraagde Roodstaart (1 ^e en 2 ^e broedsel)	
		1 ^e ei datum 1 ^e br.	gem. 1e ei datum		1 ^e ei datum 1 ^e br.	gem. 2 ^e ei datum
1	Hoorneboeg	9/5	9/5			
2	Fort Uitermeer	10/5	20/5			
3	Sypensteyn					
4	De Snip				21/4	2/6

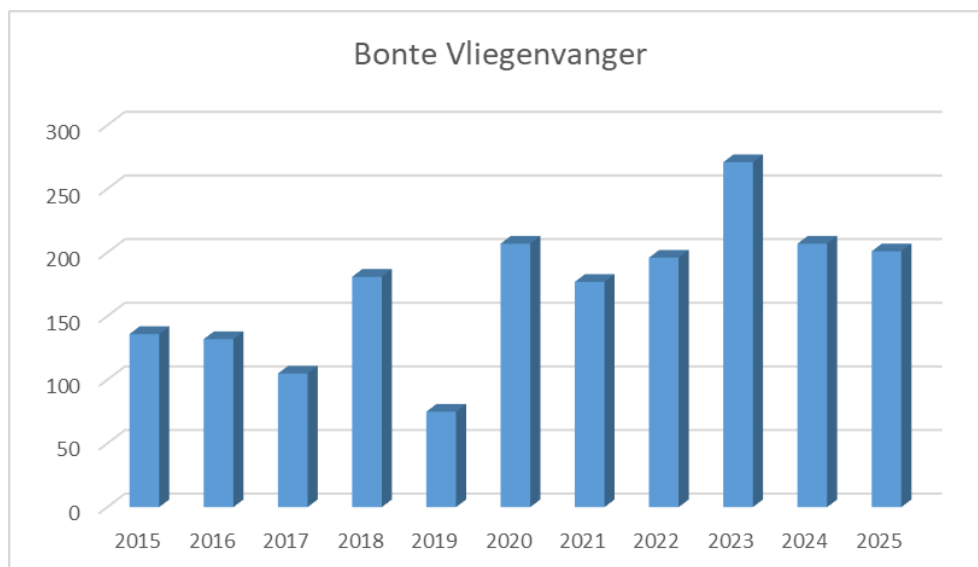
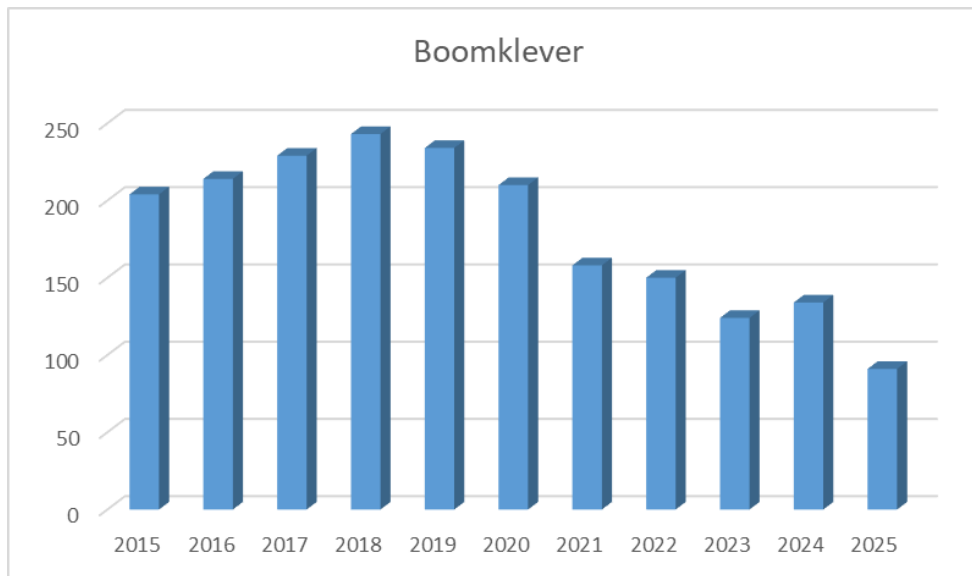
Tabel 15

Grafieken uitgevlogen Koolmees, Pimpelmees, Boomklever en Bonte Vliegenvanger

Overzicht van 14 terreinen die de laatste 11 jaren telkens informatie hebben aangeleverd

De Beek	Van deze 14 terreinen hebben we de uitgevlogen Koolmezen, Pimpelmezen, Boomklevers en Bonte Vliegenvanger over de afgelopen 11 jaar in de grafiek gezet. Hieraan is de toename of afname goed te zien. Ook hebben we de uitgevlogen Koolmezen en Pimpelmezen in een grafiek geplaatst, zodat je goed kunt zien hoe de aantallen zich verhouden tot elkaar door de jaren heen.
Bikbergen I	
Bikbergen II	
Crailo	
Fort Uitermeer	
Heidebloem I	
Hoorneboeg	
Julianaoord	
St.Michael	
Oud -Bussem	
Oud-Naarden	
Oude Naarderweg	
Postiljonheide	
De Snip	

Aantal eieren en jongen

Koolmees 2025	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
De Beek	15	100	6,7	98	91	91,0%		1	7	7,0	7	7	100,0%
Bikbergen I	16	124	7,8	119	119	96,0%							
Bikbergen II	20	140	7,0	117	107	76,4%							
Boekesteyn	23	181	7,9	150	103	56,9%		1	1	1,0	0	0	0,0%
Crailo	15	119	7,9	90	78	65,5%		2	15	7,5	10	10	66,7%
Drakenburgh	8	64	8,0	59	51	79,7%							
Fort Uitermeer	14	108	7,7	102	99	91,7%							
Fleorama	6	49	8,2	41	34	69,4%							
Franse Kamp	25	229	9,2	191	190	83,0%		5	24	4,8	23	18	75,0%
Heidebloem I	13	118	9,1	93	84	71,2%		2	8	4,0	4	0	0,0%
Heidebloem II	7	63	9,0	52	51	81,0%							
Hoomeboeg	8	59	7,4	19	16	27,1%		1	7	7,0	0	0	0,0%
Julianaoord	10	57	5,7	48	46	80,7%		1	6	6,0	4	0	0,0%
De Lieberg	8	70	8,8	52	50	71,4%							
St.Michael	23	180	7,8	133	116	64,4%		1	6	6,0	4	4	66,7%
Begraafplaats Muiden	5	39	7,8	30	27	69,2%							
Nieuwenoord	45	344	7,6	299	271	78,8%		4	28	7,0	23	14	50,0%
Oud Bussem	19	142	7,5	122	108	76,1%		1	3	3,0	0	0	0,0%
Oud Naarden	20	158	7,9	123	116	73,4%		1	8	8,0	7	7	87,5%
Oude Naarderweg	6	56	9,3	52	52	92,9%		2	15	7,5	11	11	73,3%
Parrewijn	9	73	8,1	70	62	84,9%							
Postiljonheide	25	219	8,8	172	161	73,5%		2	14	7,0	8	6	42,9%
De Snip	17	148	8,7	113	89	60,1%							
Sypesteyn	7	52	7,4	49	37	71,2%		2	14	7,0	6	5	35,7%
Smithuyserbos	14	115	8,2	111	103	89,6%							
Totaal	378	3007	8,0	2505	2261	75,2%		26	156	6,0	107	82	52,6%

Tabel 16

Pimpelmees 2025	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlagen jongen	Succespercentage		aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlagen jongen	Succespercentage
De Beek	14	132	9,4	116	104	78,8%		1	2	2,0	0	0	0,0%
Bikbergen I	9	84	9,3	59	58	69,0%		3	5	1,7	0	0	0,0%
Bikbergen II	23	211	9,2	157	133	63,0%		3	16	5,3	10	9	56,3%
Boekesteyn	10	86	8,6	68	52	60,5%							
Crailo	23	240	10,4	202	165	68,8%		1	6	6,0	5	4	66,7%
Drakenburgh	13	119	9,2	77	69	58,0%		1	6	6,0	6	6	100,0%
Fort Uitermeer	4	42	10,5	42	38	90,5%		1	3	3,0	0	0	0,0%
Flevorama	12	102	8,5	85	79	77,5%							
Franse Kamp	20	227	11,4	199	193	85,0%		2	14	7,0	3	2	14,3%
Heidebloem I	23	247	10,7	198	186	75,3%							
Heidebloem II	12	123	10,3	93	90	73,2%							
Hooerneboeg	4	49	12,3	44	30	61,2%							
Julianaoord	5	45	9,0	45	38	84,4%							
De Lieberg	5	51	10,2	48	45	88,2%							
St.Michael	20	212	10,6	155	155	73,1%		3	15	5,0	12	12	80,0%
Begraafplaats Muiden	1	10	10,0	10	10	100,0%							
Nieuwenoord	10	88	8,8	82	75	85,2%							
Oud Bussem	21	206	9,8	180	173	84,0%		1	6	6,0	5	5	83,3%
Oud Naarden	12	89	7,4	59	50	56,2%		1	8	8,0	8	8	100,0%
Oude Naarderweg	17	169	9,9	150	139	82,2%							
Parrewijn	23	246	10,7	230	230	93,5%							
Postiljonheide	16	168	10,5	145	139	82,7%							
De Snip	12	136	11,3	126	109	80,1%		1	6	6,0	6	6	100,0%
Sypesteyn	9	80	8,9	64	63	78,8%							
Smithuyserbos	10	107	10,7	92	87	81,3%		1	3	3,0	3	2	66,7%
Totaal	328	3269	10,0	2726	2510	76,8%		19	90	4,7	58	54	60,0%

Tabel 17

Boomklever 2025	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevologen jongen	Succespercentage		aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevologen jongen	Succespercentage
De Beek	1	7	7,0	7	7	100,0%							
Bikbergen I	1	6	6,0	6	6	100,0%							
Boekesteyn	2	9	4,5	5	5	55,6%							
Drakenburgh	4	32	8,0	31	31	96,9%							
Heidebloem I	5	38	7,6	35	34	89,5%							
Hooimeboeg	1	8	8,0	7	7	87,5%							
Franse Kamp	4	31	7,8	30	30	96,8%							
Julianoord	2	14	7,0	13	6	42,9%							
St Michael	4	26	6,5	15	15	57,7%							
Nieuwenoord	2	14	7,0	13	13	92,9%							
Oude Naarderweg	1	7	7,0	7	7	100,0%							
Parrewijn	3	22	7,3	19	19	86,4%							
De Snip	1	8	8,0	8	8	100,0%							
Totaal	31	222	7,2	196	188	84,7%		0	0	0	0	0	0,0%

Tabel 18

Spreeuw 2025	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevologen jongen	Succespercentage		aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevologen jongen	Succespercentage
Fort Uitermeer	7	38	5,4	33	33	86,8%							
Nieuwenoord	2	8	4,0	7	7	87,5%							
Postiljonheide													
Sypesteyn	2	8	4,0	8	8	100,0%							
Totaal	11	54	4,9	48	48	88,9%		0	0	0,0	0	0	0,0%

Tabel 19

Bonte Vliegenvanger 2025 1e legsel en 2e legsel	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Boekestein	2	14	7,0	14	6	42,9%							
Crailo	2	9	4,5	6	4	44,4%							
Drakenburgh	11	70	6,4	63	62	88,6%							
Heidebloem I	10	69	6,9	57	56	81,2%		1	8	8,0	7	7	87,5%
Heidebloem II	10	68	6,8	40	40	58,8%		1	5	5,0	5	5	100,0%
Hooimeboeg	1	6	6,0	6	6	100,0%							
Franse Kamp	13	85	6,5	71	54	63,5%		2	9	4,5	9	9	100,0%
de Lieberg	2	14	7,0	12	8	57,1%							
Nieuwenoord	1	7	7,0	7	7	100,0%							
Oude Naarderweg	13	79	6,1	64	64	81,0%							
Postiljonheide	2	15	7,5	7	7	46,7%							
Smithuyserbos	4	22	5,5	22	22	100,0%							
De Snip	12	81	6,8	72	71	87,7%							
Totaal	83	539	6,5	441	407	75,5%		4	22	5,5	21	21	95,5%

Tabel 20

Roodborst 2025 1e legsel en 2e legsel	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Bikbergen II	1	5	5,0	5	5	100,0%							
Hooimeboeg	1	1	1,0	0	0	0,0%							
St.Michael	3	18	6,0	16	16	88,9%							
Nieuwenoord	1	5	5,0	5	5	100,0%							
Totaal	6	29	4,8	26	26	89,7%		0	0	0,0	0	0	0,0%

Tabel 22

Winterkoning 2025 1e legsel en 2e legsel	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Heidebloem I								1	6	6,0	6	6	100,0%
St. Michael								1	6	6,0	6	6	100,0%
Oude Naarderweg													
Parrewijn	1	5	5,0	5	5	100,0%							
Fort Uitermeer	1	6	6,0	6	6	100,0%		1	4	4,0	2	2	50,0%
Totaal	2	11	5,5	11	11	100,0%		3	16	5,3	14	14	87,5%
Merel 2025 1e legsel en 2e legsel	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Fort Uitermeer	1	3	3,0	0	0	0,0%							
Totaal	1	3	3,0	0	0	0,0%		0	0	0	0	0	0,0%

Tabel 23

Gekraagde Roodstaart 2025 1e legsel en 2e legsel	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legfels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Hoomeboeg													
De Snip	2	13	6,5	7	7	53,8%		1	5	5,0	4	4	80,0%
Totaal	2	13	6,5	7	7	53,8%		1	5	5,0	4	4	80,0%

Tabel 24

Glanskop 2025 1e legsel en 2e legsel	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Drakenburg	1	7	7,0	6	6	85,7%							
De Snip	1	7	7,0	7	7	100,0%							
Totaal	2	14	7,0	13	13	92,9%		0	0	0	0	0	0,0%

Tabel 25

Grauwe Vliegenvanger 2025	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Fort Uitemmeer	6	20	3,3	10	5	25,0%							
Sypensteyn													
Hoorneboeg	1	5	5,0	5	5	100,0%							
Totaal	7	25	3,6	15	10	40,0%		0	0	0,0	0	0	0,0%

Tabel 27

Holenduif 2025 1e en 2e en 3e en 4e legsel	1 ^e legsel							2 ^e legsel					
	aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage		aantal legsels	Eieren	Gem. legselgrootte	Uitgekomen jongen	Uitgevlogen jongen	Succespercentage
Heidebloem I													
Nieuwenoord	2	4	2,0	3	3	75,0%		3	6	2	4	4	66,7%
Totaal	2	4	2	3	3	75,0%		3	6	2	4	4	66,7%

Tabel 29

Aantallen legsels per soort in het gehele onderzoeksgebied

jaar 2025	legsels			1 ^e legsel				2 ^e legsel			
	1 ^e	2 ^e	tot.	ei	juv.	uit.	Succes perc.	ei	juv.	uit.	Succes perc.
Koolmees	378	26	404	3007	2505	2261	75,2%	156	107	82	52,6%
Pimpelmees	328	19	347	3269	2726	2510	76,8%	90	58	54	60,0%
Glanskop	2	0	2	14	13	13	92,9%				
Boomklever	31		31	222	196	188	84,7%				
Bo.Vliegenvanger	83	4	87	539	441	407	75,5%	22	21	21	95,5%
Gr.Vliegenvanger	7		7	25	15	10	40,0%				
Roodborst	6		6	29	26	26	89,7%				
Winterkoning	2	3	5	11	11	11	100,0%	16	14	14	87,5%
Gekr. Roodstaart	2	1	3	13	7	7	53,8%	5	4	4	80,0%
Spreeuw	11		11	54	48	48	88,9%				
Merel	1		1	3	0	0	0,0%				
Holenduif	2	3	5	4	3	3	75,0%	6	4	4	66,7%
Totaal	853	56	909	7190	5991	5484	76,3%	295	208	179	60,7%

Tabel 31

Insecten in Nestkasten 2025

Gebied	Datum	Insecten	Aantal	Kastnummer
Bikbergen II	22-5	Hoorbaar	veel	28
	22-5	Gewone Doodgraver	veel	42
Boekesteijn	4-4	Boomhommel	1	60
	11-4	Boomhommel	10-tal	38
Fransche Kamp	6-5	Hoorbaar	1	39
Fort Uijtermeer	6-5	Hoorbaar	1	71
Flevorama	6-5	Aziatische Hoorbaar	1	13
Heidebloem I	6-5	Hoorbaar	1	39
Heidebloem II	23-5	Europese Hoorbaar	1	34
	4-4	Europese Hoorbaar	1	26
	30-5	rupe Plakker	1	27
	3-7	rupe Plakker	1	35
Nieuwenoord Baarn	25-4	Gewone wesp	1	27
	18-4	Gewone wesp	1	95
	7-5	Gewone wesp	1	106
	9-6	Gewone wesp	1	110
Oud Naarden	17-5	Hoorbaar	1	8
	5-5	Hommel	1	18
Postiljonheide	9-5	Hoorbaar	1	45
Sypensteyn	29-3	Europese Hoorbaar	1	7
	3-4	europese Hoorbaar	1	7
		opm. 3/4 in gezelschap van 5 Baardvleermuizen; Hoorbaar gedood		

Tabel 38

Zoogdieren in nestkasten 2025

gebied	datum	Zoogdier	Aantal	Kastnummer
Bikbergen I	23-4	Vleermuis	1	18
	29-5	dode Ringslang en spin	1	32
	21-5	Vleermuis naast een start van een Wespennest	1	15
	21-7	Vleermuis	1	23
	21-6	Vleermuis	1	29
	21-6	Vleermuis	1	M15
De Snip	2-6	Vleermuis	1	3
De Beek	25-4	Ruige Dwergvleermuis	1	3
	25-4	Ruige Dwergvleermuis	2	24
	25-4	Ruige Dwergvleermuis	1	29
Nieuwenoord Baarn	winter tot 2 mei 2025	Gewone Bosmuis	tot minstens 4	77
	25 april 2025	Ree	jong van 2024	41
		Das	burcht vlakbij kastje	46
	12-6	Eekhoorn	sparrenkegels op dakje	42
	8-5	Boommarter	keutel op dak	61
Sypensteyn	van 24/3 tot 3/5	Baardvleermuis	1 tot 5	3,7,11,20,25,25A,26

Tabel 32

Bijzonderheden 2025

Begraafplaaast Muiden	Het is nu het 3e jaar dat ik 24 nestkasten heb hangen in dit kleine gebied. Vorig jaar had ik slechts 2 bezette nestkasten. Dit jaar waren het er 6. Ik ben benieuwd wat er volgend jaar gaat gebeuren.
Bikbergen II	Dit was de eerste keer controle nadat de kasten laag waren gehangen. 11 Kasten hadden last gehad van predatie. In 1 kast een nest van hoornaar? Er
Fort Uijtermeer	Wat ons dit jaar op is gevallen, dat de Koolmezen grote nesten hadden. En een vroeg start van nestbouw bij een Pimpelmees, kast 15, op 25 maart was het nest helemaal klaar met veren. De week erop, 1 april, lagen er al 5 eieren in. De week erop, 8 april zat ze te broeden en op 29 april waren er 12 jongen. Op 28 mei waren ze alle 12 uitgevlogen. Top Pimpelmees! Helaas bij de Grauwe Vliegenvangers was maar een nestsucces. En voor de Winterkoning hadden we ook mooie plekken. Het broedseizoen blijft altijd interessant, elk jaar is het anders!
Hoorneboeg	Heel vreemd jaar. Vroegste 1e eidatum ooit in 45 jaar: 4 april voor een Pimpelmees. Veel verlaten legsels waarvan ik in verband met geen keuze in de tabel, de verlaten eieren bestempeld heb als schiereieren. Ook dit jaar meer onbezette kasten dan vorige jaren. Kortom: een vreemd jaar!!
Julianaoord	Bij de kasten 6 en 12 heeft een Boommarter enkele jongen gepakt.
Nieuwenoord Baarn	Niels Zonneveld heeft enkele volwassen Koolmezen, alle jonge Boomklevers en de jonge Bonte Vliegenvangers geringd. De in de nestkastjes doodgevonden jonge Koolmezen en niet-uitgekomen eitjes zijn verzameld en opgestuurd naar het project Meet de Mees.
Oude Naarderweg	Van de 59 kasten waren er 21 niet bezet.. En van de 38 kasten zijn er twee gepredeerd en twee verlaten. Wat opviel was een aantal grote legsels.
Parrewijn	Dit jaar waren er 37 van de 44 kasten bezet. Geen enkele tweede leg. Gelukkig maar weinig predatie: 2 kasten werden door de Boommarter gepredeerd, 1 keer de ouders opgegeten, de andere kast alle eieren meegenomen. Een paar legstops, maar bij twee kasten echt gevolgen gehad (een keer 2 en een keer 3 Schiereieren).
Postiljonheide	Dit jaar geen Boomklevers, Spreeuwen. De verschillende soorten mezen neemt ook af. Helaas. Hopelijk volgend jaar weer wat meer verschillende soorten vogels. Verder weinig predatie.

Dankwoord

Onze dank gaat allereerst uit naar de controleurs die ook dit jaar weer wekelijks met veel betrokkenheid het bos in zijn gegaan om de nestkasten te controleren en te doen wat gedaan moet worden.

Nadat alle jongen zijn uitgevlogen en de nestkasten weer schoon aan de boom hangen, hebben zij alle controle gegevens aan ons doorgegeven, wat de basis is van dit verslag, dank!!

Daarna (vele controleurs doen dit aan het einde van het broedseizoen) moeten de gegevens nog in de digitale nestkaart van Sovon ingevuld worden. De meeste controleurs vinden dit een hele klus en het minst leuk aan het nestkast onderzoek, maar hier doen we het tenslotte voor om deel te nemen aan het langjarig landelijk onderzoek waar onze VWG al sinds de jaren '60 gegevens aan bijdraagt.

Ook veel dank hiervoor!

Onze dank gaat verder uit naar Goois Natuur Reservaat (GNR), terreineigenaren en beheerders voor het verlenen van een vergunning zodat wij de nestkasten kunnen controleren.

We willen Paul Keuning bedanken voor het al jarenlang vervaardigen van de handige nestkast-controle boekjes waarmee we het bos ingaan.

Daarnaast willen we Han Westendorp bedanken voor het maken en repareren van de nestkastjes en dat hij dit in goed overleg afhandelt met de controleurs.

Andere controleurs onderhouden hun eigen nestkasten, daarvoor dank!

Voor tips en vragen over dit verslag kunt u een e-mail verzenden naar: nestkastteam@vwggooi.nl

Hilversum, november 2025

Coby Jeninga en Henny Meulepas